

ko je zunanja temperatura tudi več kot 30 °C, hladilno napravo nastaviva na 14 °C pri vklopu in na 12 °C pri izklopu. Hladilna naprava je bila vključena samo ponoči od 22. do 6. ure zjutraj, torej v času cenejše električne tarife. Porabila sva 6 kWh oziroma več kot polovico manj kot po navadi. Jutranja temperatura prostora je bila 12,5 °C, večerna pa 17 °C. Do jeseni sva naštela 10–15 voščenih vešč na stropu, pa še te so tja zašle zato, ker sva sate nekaj dni hranila v zgor-

njem toplen prostoru. Pri kuhanju starega satja sva ugovarjala, da se ličinke voščene vešče pri taki temperaturi ne morejo razvijati, zato pustijo v satju samo majhne sledi.

Dušan Žunko in Marija Sivec

čebelarska mojstra

cebelaarstvo.lucka@gmail.com

Izdelava mil, krem in druge kozmetike iz čebeljih pridelkov

Čebelji pridelki so naravne sestavine, ki se pogosto uporabljajo pri izdelavi kozmetičnih proizvodov. Glede na Uredbo (ES) št. 1223/2009 o kozmetičnih izdelkih je kozmetični proizvod katera koli snov ali pripravek v končni obliki, namenjen nanašanju na zunanje dele človeškega telesa (povrhnjico, lasišče, nohte, ustnice ali zunanja spolovila) ali na zobe in sluznico v ustni votlini, z izključnim ali glavnim namenom, da jih očisti, odišavi ali zaščiti, jih ohrani v dobrem stanju, spremeni njihov videz ali odpravi neprijeten telesni vonj.

Uredba (ES) št. 1223/2009 o kozmetičnih izdelkih ne določa nobenih izjem za manjše proizvajalce kozmetičnih izdelkov. To pomeni, da kdor koli, ki izdeluje kozmetične proizvode (kot so tudi mila, balzami za ustnice, kreme iz čebeljega voska in različnih dodatkov, npr. propolis, eterična olja itd.) v Republiki Sloveniji, mora opraviti pisno priglasitev dejavnosti na Uradu RS za kemikalije (MZ, Urad RS za kemikalije, Ajdovščina 4, 1000 Ljubljana). Obrazec za priglasitev dejavnosti najdete na spletni strani www.uk.gov.si/si/storitve/informacije_o_upravnih_postopkih/priglasitev_dejavnosti. Kozmetični izdelek je treba preko portala CPNP priglasiti tudi na Evropsko komisijo (EK) <http://ec.europa.eu/growth/sectors/cosmetics>.

Pred dajanjem kozmetičnega izdelka na trg mora proizvajalec kozmetičnih izdelkov pridobiti dokumentacijo z informacijami o kozmetičnem izdelku ter opraviti mikrobiološke analize kozmetičnih izdelkov, če so potrebne. Dokumentacija mora vsebovati opis kozmetičnega izdelka, poročilo o varnosti kozmetičnega izdelka, opis metode proizvodnje in izjavo o skladnosti z dobro proizvodno prakso, dokazilo o učinku, ki naj bi ga imel kozmetični izdelek, kadar to upravičuje narava ali učinek izdelka, podatke o kakršnem koli testiranju na živalih. Dokumentacija se mora hraniti še 10 let po datumu, ko je bila zadnja serija izdelka dana na trg.

Posebno pomembno je, da je pred dajanjem kozmetičnega izdelka na trg izdelana ocena varnosti kozmetičnega izdelka za človekovo zdravje in sestavljeno poročilo o varnosti kozmetičnega izdelka. To opravijo podjetja, ki se ukvarjajo s pripravo ocene ustreznosti kozmetičnega izdelka, npr. NutriaCos d. o. o. (www.nutriacos.eu) in Kozmobis (www.kozmobis.si). Pri podjetju NutriaCos d. o. o. smo se pozanimali o informativnem strošku za izdelavo ocene varnosti. Ta znaša nekje do 175,00 € (odvisno od uporabljenih sestavin v kozmetičnem izdelku). Poleg tega pa vam lahko ponudijo pomoč pri celotnem postopku registracije kozmetičnega izdelka in priglasitve na EK.

Proizvodnja kozmetičnih izdelkov mora potekati v skladu z načeli dobre proizvodne prakse. Pomoč pri vzpostavitvi dobre proizvodne prakse je na voljo v gradivu *Kozmetika – Dobra proizvodna praksa (GMP) – Smernice za dobro proizvodno prakso (ISO 22716:2007)*, ki je v slovenskem jeziku in se lahko kupi pri Slovenskem inštitutu za standardizacijo (SIST).

Nataša Lilek

svetovalka JSSČ za zagotavljanje varne hrane

Natasa.lilek@czs.si

Vira

www.mz.gov.si (kozmetični proizvodi)

www.sist.si

Doma izdelano milo iz čebeljih pridelkov